

holdene maatte kræve, saa lægger man Akcenten paa Opretholdelsen af det Gode, man anseer meest truet. I Øvrigt var den ærede Rigsdagsmands Foredrag, der fra forskjellige Sider er indbegaaet, og, saavidt jeg skjønner, med Kraft og fuld Føie, for mig, uagtet det hed sig, at han vilde levere sit Bidrag til at „klare“ Situationen, alt Andet end klart, og jeg skal lægge til, at det forekommer mig, at den Tankegang, han fulgte, og det Indtryk, han søgte at frembringe, var uberettiget. Det er uberettiget, naar man stiller i Modsætning til hinanden, som to forskjellige Ting, Monarkiets Integritet og Forfatningsagen. De kunne meget godt, og de skulle, gaae ved Siden af hinanden. Det har naturligviis ikke været det ærede Medlems Mening at ville give den mindste Understøttelse til hiin vrang og forkeerte Mening, som man stundom har hørt udtale, om ikke ligefrem, saa dog paa en mere skjult Maade, at Monarkiets Integritet skulde være udsat for Fare eller Angreb derved, at man indenfor Monarkiets Grændser ordner Forfatningsforholdene saaledes, som man maa ansee det for hensigtsmæssigt, eller, kan man sige, som man er bleven tvungen til ifølge Tydslands ubesøiede Optraeden. Men hvad har da været hans Mening? Jeg kan kun forstaae hans Tale saaledes, at han har villet stille i Perspektiv, at den Tid kunde komme, da man skulde være tvungen til at træffe det tunge Valg imellem Opgivelsen af Monarkiets Integritet og Opgivelsen af Danmarks Riges Selvstændighed. Har dette været hans Mening, da var det meget uforstandigt at fremkomme med saadanne Udtalelser. Man skal ikke i et Dieblit, da Landet staaer rustet til Kamp, mane frem, at den Tid kan komme, da Danmark kan blive nødt til at gjøre Offre af sin gode Ret; og det er Danmarks gode Ret, baade at Monarkiets Integritet bevares, og at det danske Riges Uafhængighed ikke krænkes. Man skal ikke, naar Krigen staaer for Døren, og det gjælder om med Mod og Freidighed at gaae Kampen ind, kaste noget Saadant hen, som om det var givet, at vi skulde offre af vor Ret. Det er uforstandigt. Men, jeg gjentager det, at det er uberettiget ligesom at stille hine to Ting

imod hinanden. Jeg har den Overbeviisning, og Mange dele den med mig, at det vel turde være muligt, at Monarkiets Integritet, Kronens Ret og Dynastiets Ret bedst hævedes netop ved at værne om det danske Riges Selvstændighed og Uafhængighed.

Man har udtalt sin Tilfredshed over de Yttringer, vi ved Mødets Begyndelse hørte af den høitærede Konseilspræsident. Det har ogsaa været mig kjært at høre navnlig de Yttringer af ham, der vidnede om, hvor fuldeligt han er sig bevidst det store Ansvar, der hviler paa ham og de Mænd, Hans Majestæt Kongen har betroet Regjeringens Styrelse i disse farefulde Tider. Jeg maa maaskee sige til, at jeg har og i mange Aar har haft en saa levende Følelse af, hvad det betyder at have Ansvar for at lede et Lands Styrelse under Omstændigheder, der kunne blive afgjørende for dets Fremtids Skjæbne, at jeg i fuldeste Maal kan sympathisere med disse Udtalelser af den høitærede Konseilspræsident. Jeg søger ogsaa i den Samvittighedsfuldhed, der løb igjennem hans Ord, en stor Trøst og sætter til den et stort Haab; men det forekommer mig, at det netop maatte være Regjeringens bedste Anker under Styrelsen igjennem farefulde Tider at have en bestemt Politik for Die, som den veed, at Folkets store Fleerhed slutter sig til. Der var i, hvad den ærede Konseilspræsident udtalte, Noget, der var mig fuldkommen klart, og det var mig ligesaa glædeligt som klart, det nemlig: at der ikke kunde være Tale om, paa nogen ulovlig Maade ved Statskup at forandre den bestaaende Forfatning for Kongeriget og Slesvig; men der var tillige Noget, der var mig mindre klart, nemlig da Talen blev om, hvorvidt der kunde være Tanke om, at Forfatningen kunde blive forsøgt forandret paa konstitutionel Maade. Den meget ærede Konseilspræsident sagde i Begyndelsen og gjentog det henimod Slutningen af sit Foredrag, at det var blevet uden praktisk Betydning, hvad der stod i Adressen om Forfatningen af 18de November; thi Begivenhedernes Strøm var rullet langt frem derved. Disse Yttringer ere mig ikke klare; Feilen ligger naturligviis hos mig, da Andre have fundet den ærede Konseilspræsidents Udtalelser saa